



**Exploateringskontoret**  
**Trafikkontoret**  
**Stadsbyggnadskontoret**  
**Miljöförvaltningen**  
**Fastighetskontoret**

**TJÄNSTEUTLÅTANDE**  
2013-07-05  
SID 1 (5)  
DNR E2013-330-01152  
DNR T2013-330-03583  
DNR 2013-09414-50  
DNR MF2013-008338  
DNR 1.6-285/2013

**Exploateringskontoret**

Jan Hessel  
Telefon: 08-508 26 494

**Trafikkontoret**

Kristofer Tengliden  
Telefon: 08-508 26 374

**Stadsbyggnadskontoret**

Martin Schröder  
Telefon: 08-508 26 628

**Miljöförvaltningen**

Magnus Lindqvist  
Telefon: 08-508 28 937

**Fastighetskontoret**

Christina Norén  
Telefon: 08-508 26 917

**Till**

Exploateringsnämnden  
2013-08-29  
Trafik- och renhållningsnämnden  
2013-08-29  
Stadsbyggnadsnämnden  
2013-08-15  
Miljö- och hälsoskydds-nämnden  
2013-08-27  
Fastighetsnämnden  
2013-08-27

**Förlängning av Spårväg City från  
Kungsträdgården till Sergels torg/T-Centralen.  
Svar på remiss.**

**Förslag till beslut**

1. Exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden samt fastighetsnämnden beslutar var för sig att godkänna kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden samt fastighetsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ann-Charlotte Bergqvist  
Tf förvaltningschef

Fredrik Alfredsson  
Tf förvaltningschef

Niklas Svensson  
Tf förvaltningschef

Malin Täftefur  
Tf förvaltningschef

Juan Copovi-Mena  
Förvaltningschef

### **Sammanfattning**

Trafikförvaltningen vid Stockholms läns landsting har inbjudit till samråd om förlängning av Spårväg City från Kungsträdgården till Sergels torg/T-Centralen.

Kontoren ser positivt på förlängningen eftersom det möjliggör en bra omstigning till T-Centralen, Station City och Centralstationen. Spårväg City kommer också att utgöra en viktig del i stadsutvecklingen av Norra Djurgårdsstaden.

Kontoren utgår från att val rörande gestaltning av anläggningar som hör till spårvagnen styrs av att platsen utgör en mycket viktig publik miljö.

Trafikförvaltningen behöver utreda hur buller och stomljud från spårvägen kan minimeras för intilliggande och underliggande verksamheter.

Kontoren rekommenderar att trafikförvaltningen söker träffa överenskommelser med berörda fastighetsägare och tomträttshavare för att säkra rätten att dra fram spårvägsanläggningen, inklusive fasadinfästningar.

### **Remissen**

Trafikförvaltningen vid Stockholms läns landsting samråder under perioden 3 - 30 juni 2013 med berörda och allmänhet om Spårväg Citys förlängning från Kungsträdgården till Sergels torg/T-Centralen. Ärendet har remitterats till staden från trafikförvaltningen. Staden har fått förlängd remisstid till och med september.

### **Bakgrund**

Sommaren 1991 öppnades Djurgårdslinjen mellan Norrmalmstorg och Waldemarsudde. Linjen försåg staden med museitrafik under vår, sommar och höst. 2009 och 2010 moderniserades Djurgårdslinjen och förlängdes från Norrmalmstorg till Sergels torg. Den 23 augusti 2010 invigdes sträckan som Spårväg Citys första del, med trafik året runt.

Denna järnvägsplan behandlar en planerad delsträcka mellan en ny sluthållplats, Sergels torg/T-Centralen på Klarabergsgatan och den befintliga ändhållplatsen Sergels torg på Hamngatan. Genom att förlänga sträckan från den nuvarande sluthållplatsen kommer Spårväg City att ligga nära både T-Centralen och

Citybanan som öppnar 2017. Därmed underlättas byte mellan de olika trafikslagen spårväg, tunnelbana och pendeltåg.

Spårväg Citys övriga planerade sträckor är:

- Förlängning av Spårväg City från Djurgårdsbron till Frihamnen
- Fortsatt förlängning från Frihamnen till Ropsten
- Upprustning och delvis utbyggnad av Lidingöbanan mellan Torsvik och Gåshaga brygga

Den nuvarande spårvägen, linje 7, kommer också att moderniseras ytterligare så att den blir mer tillgänglig för alla resenärer.

Spårväg City blir en kapacitetsstark förbindelse mellan City, Norra Djurgårdsstaden och Lidingö. När hela sträckan är färdigbyggd kommer spårvägen att utgöra ett attraktivt alternativ till att resa med bil. Restiden mellan City och till exempel Frihamnen i Norra Djurgårdsstaden beräknas till cirka en kvart.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har remitterats till staden från trafikförvaltningen. Exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt fastighetsnämnden har fått ärendet och berett det gemensamt.

### **Kontorens synpunkter**

Kontoren ser positivt på förlängningen av Spårväg City fram till det som kommer att bli Station Citys nya huvudentré inom fastigheten Orgelpipan 6. Omstigningen förbättras till T-Centralen och Centralstationen. Spårväg City kommer vid den framtida utbyggnaden österut mot hamnområdet och Ropsten att utgöra en viktig del i stadsutvecklingen av Norra Djurgårdsstaden och vara en mycket viktig koppling för denna stadsdel till de allra mest centrala delarna av Stockholm.

I remissmaterialet beskrivs att det kommer fortsätta finnas biltrafik på sträckan intill den nya hållplatsen vid Åhléns. Ett alternativ utan biltrafik har också utretts

av trafikkontoret. Beslut om trafiklösningen är ännu inte fattat, men spårvägens föreslagna lösning medger såväl en gata med som utan biltrafik.

Avseende gestaltning av anläggningar som hör till spårvagnen, såsom stolpar för kontaktledningar och armatur, skärmtak, materialval på perronger etc., utgår kontoren från att val görs utifrån den mycket viktiga publika miljö som platsen utgör och där det finns stora kulturhistoriska värden, framför allt i området runt Sergels torg med både bebyggelse och publika rum. Ett gestaltningsprogram behöver tas fram i samarbete med representanter från staden.

Kontoren ser vidare positivt på att en del av den busstrafik som trafikerar Klarabergsgatan idag kan ersättas med spårvagn och därmed förbättra bullersituationen i gatumiljön, vilket på sikt kan ge bättre förutsättningar för ett ännu mer attraktivt stadsliv och samtidigt eventuellt också öppna upp för fler funktioner i angränsande bebyggelse som idag är helt dominerad av kontor och annan kommersiell verksamhet.

Beträffande buller, stomljud och vibrationer från spårvägen förutsätter kontoren att största möjliga hänsyn tas vid projekteringen av de dämpande åtgärderna. Inte bara bostäder, kontor och butiker kommer att beröras. I stadens fastighet Skansen 23 ligger Kulturhuset och Stadsteatern. Föreställningar och verksamheter som bedrivs där får inte omöjliggöras eller störas. Trafikförvaltningen behöver utreda hur buller och stomljud från spårvägen kan minimeras för intilliggande och underliggande verksamheter.

Kontoren anser att kontaktledningarna i första hand ska fästas in i fasad. På den aktuella sträckan är det mycket höga gångflöden och för att skapa bra och attraktiva gångstråk är det viktigt att minimera antalet stolpar i gatumiljön. Fasadinspända kontaktledningar behöver samordnas med befintliga belysningsinfästningar på ett sådant sätt att räddningstjänstens stegbilar kan användas på sträckan.

Slutligen har kontoren undersökt närmare frågan om rådighet över den mark där spårvägen är planerad att dras fram. Mellan hållplats Kungsträdgården och ny sluthållplats på Klarabergsgatan går spåren nästan uteslutande över fastigheter som antingen ägs av annan än staden eller som ägs av staden men upplåts med tomträtt till annan part. Staden har därmed inte full rådighet över dessa fastigheter. Stadens rätt att använda området för allmän körtrafik regleras i servituts- och tomträttsavtal. Det är osäkert om stadens rättigheter kan överföras på trafikförvaltningen. Kontoren rekommenderar därför starkt att trafikförvaltningen söker träffa

överenskommelser med berörda fastighetsägare och tomträttshavare för att säkra rätten att dra fram spårvägsanläggningen, inklusive fasadinfästningar för kontaktledningar.

Trafikförvaltningen bör vara uppmärksam på att överenskommelser med berörda tomträttshavare för sin giltighet är beroende av exploateringsnämndens godkännande. En förutsättning för ett sådant godkännande är att trafikförvaltningen tar på sig hela ansvaret för eventuella åtgärder för att minska störningar för berörda verksamheter på sådant sätt att staden hålls skadeslös.

Enligt gällande samverkansavtal från 2009 är det trafikförvaltningen som står för alla kostnader som är förknippade med spårvägsprojektet inklusive följdåtgärder som behöver göras i stadens anläggningar (gator m.m.).

### **Förslag till beslut**

Kontoren föreslår att respektive nämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen, samt förklarar ärendet omedelbart justerat.

**Slut**